

**ENERJİ KAYNAKLARININ VE ENERJİNİN KULLANIMINDA VERİMLİLİĞİN ARTIRILMASINA İLİŞKİN
YÖNETMELİK TASLAĞI HAKKINDA TÜSİAD GÖRÜŞÜ**
20 Ocak 2008

	MADDE	TÜSİAD GÖRÜŞÜ
Madde 9-4	<p>Enerji yöneticisi görevlendirilmesi ve enerji yönetim birimi kurulması</p> <p>(4) Kamu kesimi dışında kalan ve yıllık toplam enerji tüketimleri ellibin TEP ve üzeri olan endüstriyel işletmelerde, enerji yöneticisinin sorumluluğunda enerji yönetim birimi kurulur. Bu birimlerde, enerji yöneticisi dışında, en az bir makina ve bir elektrik veya elektrik-elektronik mühendisi çalıştırılır. Organizasyonlarında, toplam kalite çalışmalarından sorumlu olan ve bünyesinde enerji yöneticisinin de görev aldığı kalite yönetim birimi bulunan endüstriyel işletmeler, bu birimlerini enerji yönetim birimi olarak da görevlendirebilir.</p>	<p>Özellikle kamu kesiminin bu maddenin kapsamı dışında bırakılmaması gerekmektedir. Gerektiği takdirde, kamu kesimi ayrı bir maddede belirli tüketim limitlerine göre düzenlenmelidir.</p>

Madde 15-1 -a	Genel esaslar (1) a) Endüstriyel işletmeler tarafından Genel Müdürlüğe sunulan, Genel Müdürlüğün uygun görüşü ile Kurul tarafından onaylanan, geri ödeme süresi en fazla beş yıl ve projesinde belirlenmiş bedelleri en fazla beşyüzbin Türk Lirası olan uygulama projeleri bedellerinin en fazla yüzde yirmisi oranında desteklenir.	Proje bedeli ile ilgili bir sınır belirtilmesi yerine, sadece destek bedeli ile ilgili sınır verilmesi daha uygun olacaktır.
Madde 16-2	Başvuru ve değerlendirme (2) Aynı yıl içinde bir endüstriyel işletme desteklerden yararlanmak üzere sadece bir kez ve en fazla iki VAP ile başvuruda bulunabilir. VAP'larının desteklenmesi Kurul tarafından onaylanan endüstriyel işletmeler, bu VAP'larına ilişkin uygulama raporları onaylanana kadar yeni bir VAP'ın desteklenmesi için başvuruda bulunamaz.	VAP desteği almamış olan endüstriyel işletmenin başvuru sayısı ve başvuruda bulunacağı proje sayısı kısıtlanmamalıdır.

<p>Madde 22</p>	<p>Elektrik enerjisi ve güç talebinin azaltılması</p> <p>(1) Elektrik enerjisi perakende satış lisansı sahibi tüzel kişiler ve belediyeler tarafından aşağıdaki uygulamalar yapılır:</p> <p>a) Yol aydınaltmalarında, Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi (TEDAŞ) tarafından tanzim edilen armatür ve lamba şartnamesindeki aydınlatma şiddeti ile ilgili alt limitler uygulanır. Karayolları Genel Müdürlüğünün yetki alanına giren şehir giriş ve çıkış yolları ve otoyollar haricinde kalan yol aydınlatma projelerinin bu şartnameye uygunluğu TEDAŞ veya ilgili elektrik dağıtım şirketi tarafından denetlenir.</p>	<p>(1) Yönetmelikteki “elektrik enerjisi perakende satış lisansı sahibi tüzel kişiler ibaresinin” yerine “elektrik piyasasında faaliyet gösteren perakende satış lisansı sahibi tüzel kişiler” olarak değiştirilmesi doğru terminolojinin kullanılması açısından uygun olacaktır. Zira 4628 sayılı Kanununda “elektrik enerjisi perakende satış lisansı sahibi tüzel kişiler” gibi bir tanım bulunmamaktadır.</p> <p>a) Yük eğrisinin düzeltilmesi konusu dağıtım şirketlerinin avantajıdır. Özellikle puant yükteki tepe noktalarının düzeltilmesi ile birlikte, dağıtım şirketlerinin ilave yatırım yapmadan mevcut şebeke altyapısını daha verimli kullanmaları sağlanmaktadır. Dolayısıyla dağıtım şirketlerinin talep yönetimine etkin katılımlarının sağlanması için herhangi bir kavram karmaşına yol açılmadan hangi lisans sahiplerinin ve hangi görevlerinin olduğu açıkça düzenlenmelidir. Doğrudan tüketiciye enerji satışı yapan tedarikçiler ise (toptan satış şirketleri dahil) gün öncesi piyasa yük alma teklifi vererek talep yanlı yönetime dahil olabileceklerinden ikili anlaşmalarında veya perakende satış sözleşmelerinde gün öncesi piyasadan elde edecekleri geliri tüketicilerle paylaşmak üzere kesintili anlaşmalara gidebilir. Zira ekonomik olarak taraflara (tüketici ve satıcı) doğrudan yansıyan bir kazanç olmadığı takdirde, söz konusu tarafların gönüllü olarak kesintili programlara katılması ve bu kapsamda gönüllü anlaşma yapmaları beklenmemelidir.</p>
<p>Madde 23</p>	<p>Açık alan aydınlatmaları</p> <p>Endüstriyel işletmeler, enerji yöneticisi çalıştırmakla yükümlü olan bina sahipleri ve/veya yönetimleri ile kamu kurum ve kuruluşları, formatı Genel Müdürlük tarafından belirlenen ve Genel Müdürlüğün internet sayfasında yayınlanan enerji tüketimine ilişkin bilgileri, her yıl Mart ayı sonuna kadar Genel Müdürlüğe yazılı olarak gönderir ve Genel Müdürlüğün veri tabanına kaydetmek üzere, internet</p>	<p>(1) Perakende satış şirketleri enerji ticaretiyle iştigal eden şirketler olup, teknik konular dağıtım şirketlerinin görev alanı içerisindedir. Dolayısıyla, konu perakende satış şirketleriyle ilgilili değildir. Bu nedenle uygulamanın aşağıdaki (a) bendinde de yer aldığı gibi perakende satış lisansı sahibi tüzel kişiler yerine dağıtım şirketleri tarafından yapılması uygun olacaktır.</p> <p>a) TEDAŞ tarafından tanzim edilen lamba ve ampul şartnamesi</p>

	<p>üzerinden enerji verimliliği portalına girer.</p>	<p>mevzuat niteliğinde olmayıp, şirketin satın alma prosedürleri içerisindeki bir standarttır. Dolayısıyla dağıtım özelleştirmelerinin gerçekleşmesi paralelinde herhangi bir bağlayıcılığı kalmayacaktır. Bu itibarla dağıtım özelleştirmeleri de dikkate alınmak suretiyle düzenlemenin “aydınlatmaya ilişkin mevzuattaki limitler uygulanır” şeklinde genelleştirilmesi uygun olacaktır. Bu şekliyle bir düzenleme ise ancak ilgili mevzuat açısından eksik düzenlemeler varsa bu düzenlemeler tamamlanıncaya kadar geçici bir madde olarak konulabilir.</p> <p>Yönetmelik hazırlanırken Organize Sanayi Bölgelerinin dikkate alınmadığı değerlendirilmektedir. Zira OSB’ler 4628 sayılı Kanunun 2. maddesinin (g) bendinde farklı bir şekilde düzenlenmiş olup, dağıtım şirketi tanımı kapsamına girmemektedir. OSB’lerin de kapsama dahil edilmesini teminen “elektrik dağıtım şirketi” ibaresinin “elektrik piyasasında faaliyet gösteren dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler” olarak düzeltilmesi uygun olacaktır. Ayrıca OSB’lerin perakende satış lisansları bulunmadığı dikkate alınarak perakende satış lisansı sahibi tüzel kişiler ibarelerinin geçtiği yerlere “ve OSB’ler” eklenmelidir.</p>
<p>Madde 25-2</p>	<p>Bilinçlendirme etkinlikleri</p> <p>(2) Lisansları kapsamında elektrik ve/veya doğal gaz satışı yapan tüzel kişiler, abonelerinin bir önceki malî yıla ait tüketim miktarını ve bu miktara karşılık gelen tüketim bedelini içeren aylık bazdaki bilgileri, aynı tüketici gruplarının ortalama değerleri ile karşılaştırmalı olarak, internet ortamında müşterilerinin bilgisine sunar.</p>	<p>İkili anlaşmalardaki bilgiler ticari sır sayılabilecek olup, tüketicilerle varılan mutabakat kapsamında farklılık gösterebilir. Bu nedenle bedel açıklama zorunluluğu olmamalıdır.</p> <p>Bu madde ile amaçlanan tüketicilerin bilinçlendirilmesi ise bu haliyle madde bu amaca hizmet etmemektedir. Zira tüketicilerin enerji verimliliğine katkıda bulunacak şekilde tüketim alışkanlığı kazanabilmeleri için öncelikle elektrik enerjisini ne şekilde kullandıklarını bilmeleri gerekir. Bu kapsamda mevsimler ve saatlik bazda olmak üzere yük eğrilerinin tüketicilerin bilgisine sunulması gerekmektedir. Ayrıca gerekli ölçme iletişim kontrol altyapısının tesisine bağlı olarak, gerçek puant zaman dilimlerinde maliyet</p>

		farklılıklarını yansıtabilecek bir fiyatlandırmanın yapılması ile tüketim alışkanlıklarının disiplin altına alınması sağlanacak olup, bu fıkradaki gibi bir bilgilendirme tüketicilerin tüketim eğilimlerini değiştirmelerine yol açmayacaktır. Ayrıca bu yükümlülüğün enerji satışı yapan tüzel kişilere değil tüm bilgileri veri altyapısında bulunduran iletim ve dağıtım şirketlerine verilmesi uygun olacaktır.
Madde 27	<p>Elektrik enerjisi iletiminde ve dağıtımında enerji verimliliğini artırılması</p> <p>(1) İletim sistemindeki teknik kayıpları yüzde üç dağıtım sistemindeki teknik kayıpları ise yüzde sekiz değerine getirmek üzere gerekli tedbirler alınır.</p> <p>(2) İletim Sisteminin verimlilik kriteri açısından ve güç kalitesine etki eden; gerilim, frekans, harmonik, fliker şiddeti, reaktif ve aktif güç oranları (CosØ), devre dışı olma, N-1, v.b. parametreler için yürürlükte bulunan yönetmeliklerdeki mevcut değerler sağlanır.</p>	<p>(1) Dağıtım sistem kayıplarının uluslararası standartların üzerinde olduğu ifade edilmektedir. Ancak dağıtım sistemindeki teknik kayıplar dağıtım bölgeleri bazındaki kayıp-kaçak oranları içerisinde kaçak kullanım değerleri ile birlikte yer almakta olup, dağıtım bölgelerindeki teknik kayıpların tek başına hangi orana karşılık geldiğine ilişkin sağlıklı bir bilgi bulunmamaktadır. Bu nedenle bu fıkradaki dağıtım faaliyeti için öngörülen %8 oranının dağıtım bölgeleri bazında ne kadar gerçekçi bir hedef olduğu tartışmalıdır ve öngörülen hedefin tutturulabilmesi konusunda bir değerlendirilme yapılması da mevcut bilgi altyapısıyla mümkün değildir. Ayrıca hedef kayıp-kaçak oranları tarife uygulamaları ve/veya dağıtım özelleştirmeleri kapsamındaki hedeflerle tutarlı değildir. Nitekim Yönetmelik taslağının 30. maddenin 5. fıkrasında elektrik dağıtım özelleştirmesinde teknik kayıpların azaltılmasına ilişkin hususların yer alacağı belirtilmektedir. Bu nedenle 1. fıkradaki düzenlemenin uygulamada bir katkı sağlamayacağı düşünülmekle birlikte 1. fıkradaki ibarenin “iletim ve dağıtım sistemindeki teknik kayıpların ilgili mevzuattaki yükümlülükleri kapsamında öngörülen seviyeye getirilmesi için elektrik piyasasında iletim ve dağıtım faaliyeti gösteren tüzel kişiler tarafından gerekli önlemler alınır” olarak değiştirilmesi en azından mevcut düzenlemelerle tutarlılığın sağlanması bakımından daha uygun olacaktır.</p> <p>Ayrıca bu maddede bahsi geçen tedbirleri hangi kurumun alacağı net değildir.</p>

		(2) Maddenin ikinci fıkrasında da bahsi geçen tebbirleri alacak olan kurumlar açıkça ifade edilmemiştir.
Madde 29	Kojenerasyon uygulamaları (1) Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (3) numaralı alt bendi ile 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ve 4628 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi kapsamındaki uygulamalarda, kojenerasyon tesislerinin kullandığı yakıtın alt ısı değerine göre hesaplanan toplam çevrim veriminin, en az yüzde seksenbeş olması şartı aranır.	<p>Bu maddede bahsi geçen minimum alt ısı değerine göre hesaplanan yüzde seksenbeş verim değeri çok yüksektir.</p> <p>Genel mühendislik uygulamalarına göre, kojenerasyon tesislerinde elektrik, proses buharı, ısıtma buharı ve ya sıcak su uygulamalarına göre verim %70 ile %80 arasında değişkenlik göstermektedir.</p>
Madde 30	Diğer Hususlar (1) Elektrik üretim, iletim ve dağıtımında ulusal ve uluslararası standartlara uygun malzeme kullanılır. (2) Linyit kullanan termik santrallarda, linyit kalitesinin korunması için tedbirler alınır. (3) Kömür kullanan termik santrallerinde verimli yakma teknikleri ve büyük kurulu güçler öncelikli olarak kullanılır. (4) Termik santral iç tüketimlerinin azaltılması için otomasyon, koruyucu bakım uygulamaları ile arızaların azaltılması, yedek parça ve stok kontrol sistemi kurulması için sistem rehabilitasyonları zamanında yapılır. (5) Elektrik üretim, iletim ve dağıtım tesislerinin özelleştirmesi kapsamında şartnamelerde, verimlilik artırıcı önlemlerin alınmasına ve teknik kayıpların azaltılmasına dair hususlar yer alır.	<p>(2) Linyit kalitesinin korunması için alınacak tedbirler anlaşılamamaktadır.</p> <p>(3) “Büyük kurulu güç” ibaresinden ne kastedildiği tam olarak anlaşılamamaktadır. Eğer yerli doğal kaynakların etkin kullanımı amaçlanıyor ise fıkranın “Yerli kömür kullanılarak tesis edilecek termik santrallarda birincil enerji kaynağının etkin kullanımını sağlamak üzere verimli yakma teknikleri kullanılır ve tesis kurulu gücü birincil kaynak potansiyelinin azami olarak değerlendirilmesine imkân sağlayacak şekilde seçilir” şeklinde düzenlenmesi uygun olacaktır.</p>
Madde 31-1	Bilgi verme yükümlülüğü Endüstriyel işletmeler, enerji yöneticisi çalıştırmakla	Endüstriyel işletmeler tarafından enerji verimliliği portalına girilen bilgiler, işletmelerin izni alınmadan genele açılmamalıdır.

	<p>yükümlü olan bina sahipleri ve/veya yönetimleri ile kamu kurum ve kuruluşları, formatı Genel Müdürlük tarafından belirlenen ve Genel Müdürlüğün internet sayfasında yayınlanan enerji tüketimine ilişkin bilgileri, her yıl Mart ayı sonuna kadar Genel Müdürlüğe yazılı olarak gönderir ve Genel Müdürlüğün veri tabanına kaydetmek üzere, internet üzerinden enerji verimliliği portalına girer.</p>	
--	---	--